

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

Deres referanse:
24/3219

Vår referanse:
24/36947 - 2

Sted, dato:
Tønsberg, 17.03.2024

Hørings svar - Forskrift om forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter i Oslofjorden

Det vises til Sjøfartsdirektoratets høringsbrev vedrørende forskriftsforslag om forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter i Oslofjorden, samt Politidirektoratets brev av 30.01.2024 om innspill til høringen fra blant andre Sør-Øst politidistrikt. Distriktene er bedt om å komme med innspill til økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget, samt andre relevante momenter i forhold til politiets håndhevelse av forskriften.

Det er i dag et generelt forbud mot å slippe ut kloakk i vassdrag og i norsk sjøområde nærmere enn 300 meter fra fastland og øyer jf. forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger (miljøsikkerhetsforskriften) § 10. Enkelte unntak finnes. Unntak kan komme av at en kommune kan fastsette lokale forskrifter som regulerer utslipp av avløpsvann fra småbåter, og stille både strengere og lempeligere krav. En må anta at strengere krav må vurderes opp mot blant annet tilgjengelighet av tilfredsstillende mottaksanlegg for kloakk. Det er også kommunen som skal sørge for nødvendige anlegg for tømning av avløpsvann fra bobiler, fritidsbåter m.v. jf. forurensingsloven § 26. Ved lempeligere krav må en anta at det blir gjort en grundig vurdering av de miljømessige konsekvenser. Kommunen mulighet til å fastsette egen lokal forskrift som fraviker en eventuell ny sentral forskrift bør avklares.

Politiet i Sør-Øst har så vidt bekjent, ingen straffesaker som omhandler ulovlig tømning av avløpsvann fra fritidsbåt. Det praktiseres per i dag ingen rutinemessig kontroll på dette området. Ulovlig tømning av avløpsvann fra fritidsbåt er nærmest ukontrollerbart. Dette henger sammen med både en fritidsbåts utforming og beskaffenhet, skjærgårdens geografi og at tømningen kan skje diskre dersom man ønsker. Tips fra publikum er nærmest fraværende.

Selv om en forskrift om utslippsforbud i seg selv vil ha en preventiv effekt på borgere som søker å være lovlige, bør overtredelser være kontrollerbare og medføre sanksjonering. Selv med økt fokus og nye krav om utslippsforbud vil

oppdagelsesrisikoen fortsatt forbli svært lav. Man kan anta med det økte fokus at tips oftere kan forekomme og at noen få straffesaker kan bli avdekket og sanksjonert.

Sammen med innføring av forskrift bør man først og fremst øke fokus på forebyggende aktivitet som involverer problemeiere og samarbeidende etater. Dette for å hindre rettsvillfarelse for den lovlige del av befolkningen. Samtidig med informasjon og opplysning om det nye regelverket bør det tilrettelegges for flere tilgjengelige anlegg for tømning.

Effektiv håndhevelse av forskriften vil ikke være realistisk, uten krav om plombering eller ombygging slik at tømning under vannlinjen i sjø, direkte fra sisternen blir umulig. Kontroll med slike anlegg bør legges til forvaltningsorgan som normalt har kontroll med lovlig aktivitet. Ureglementerte anlegg bør kunne kontrolleres sanksjoneres med overtredelsesgebyr. Ulovlig tømning blir da mindre aktuelt og noe lettere å oppdag.

Også ulovlig tømning bør kunne avgjøres med overtredelsesgebyr. Dette for å avlaste en allerede kapasitetspresset straffesaksportefølge. Gebyrutstedelsen bør tilligge flere forvaltningsorgan i tillegg til politiet. Man kan se for seg at gebyr i politiet kan utstedes fra trafikk app. Kostnad for utviklingskostnader i app er ukjent.

Politiets båtjeneste i Sør-Øst har begrenset kapasitet, tilstedeværelse både i volum, tid og sted. Det vil være tilfeldigheter som avgjør om ulovlig tømning blir oppdaget. Utvidelse av antall båter, mannskap og tilstedeværelse vil åpenbart kreve store investeringer og betydelig løpende kostnader. En slik kostnadsøkning vil vanskelig kunne forsvares ved ett enkelt lovendringsforslag. Dette antas å måtte komme som en samlet vurdering av beredskap, sjø og miljøtjeneste.

Dersom man ser for seg en mer aksjonsbasert tilnærming med fokus på informasjon og opplysning kan man dersom politidistriktet får tilført midler, se for seg gjennomføring med en kostnad ca. kr. 20.000,- per dag per båt. Dette kan dekke planlegging og forberedelser, mannskap og drift av båt. Eventuelt informasjonsmateriell forutsettes produsert og kostnadsført hos sjøfartsdirektoratet eller andre. Sør-Øst har 3 politibåter på 3 lokasjoner, Tønsberg, Grenland og Kragerø. 3 aksjonsdager på hver lokasjon vil utgjøre en total kostnad på ca. 200.000,- pr. år.

Med hilsen

Jon Galteland
Politioverbetjent

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.